

Михаліс ЗАХАРІОГЛУ,
Надзвичайний і Повноважний Посол
Республіки Кіпр в Україні

СОЛІДАРНІСТЬ У ДІЇ: КІПРСЬКО-УКРАЇНСЬКІ ВІДНОСИНИ ЧЕРЕЗ ДІАЛОГ І ВЧИНКИ

— *Ваша Високоповажносте, ми високо цінуємо Вашу присутність у Києві та те, що Ви очолили Посольство в такий складний час. Окресліть, будь ласка, нинішній стан кіпрсько-української взаємодії.*

— Між Кіпром та Україною чудові двосторонні відносини. Хоча й війна неминуче створила для всіх певні труднощі, і Кіпр, й Україна знаходять способи їх долати та підтримують прекрасні взаємини завдяки постійному діалогу й обміну корисними ідеями. Кіпр незмінно засвідчує свою солідарність з народом України, вдаючись до реальних дій як на національному рівні, так і в межах механізмів Європейського Союзу. Тут варто зазначити, що Кіпр пропорційно серед першої трійки країн-членів ЄС, які надають Україні гуманітарну допомогу. Наша позиція щодо російської агресії в Україні чітка: порядок необхідно відновити.

— *Ми вдячні за допомогу та сприятливі умови, що їх Кіпр надає українцям, які шукають тимчасового захисту. Як змінилися настрої щодо України та сприйняття нас серед кіпріотів?*

— Сприйняття не змінилося, але значно зросли співчуття й емпатія, оскільки кіпріоти пережили таке саме 1974 року: вторгнення, окупацію, порушення прав людини, постійні страждання тощо. Кіпр демонструє повну солідарність з Україною на всіх можливих рівнях: на представницьких самітах її засвідчує Президент, на міністерських зустрічах — Міністр закордонних справ, а в Києві — Посол. Ми повсякчас наголошуємо: природно, що Кіпр як держава-член ЄС і країна, яка й досі розділена через вторгнення та тривалу окупацію з боку Туреччини, зберігає тверду позицію на підтримку України й обстоює повагу до міжнародного права.

— У листопаді 2023 року оприлюднили, що Кіпр став 30-ю країною, яка приєдналася до Вільнюської декларації G7 щодо гарантій безпеки для України. Які нині є ініціативи для зміцнення європейської безпеки?

— Що стосується довгострокових потреб України та безпекової ситуації, ЄС чітко усвідомлює, що для посилення обороноздатності України необхідний надійний та узгоджений пакет зобов'язань у сфері безпеки. Різні пропозиції можна узагальнити так: безпе-

рервне надання військового обладнання через Європейський фонд миру (ЄФМ) і новий спеціальний пакет у межах ЄФМ на 2024–2027 роки, який ухвалили 18 березня; посилення ролі Консультативної місії ЄС в Україні; вдосконалення протиповітряної оборони України шляхом співфінансування від держав-членів; допомога в розмінуванні; сприяння процесу реформування; фінансова підтримка у відбудові; інтегрування до внутрішнього ринку ЄС; використання заморожених російських активів і запровадження обмежувальних заходів. Як бачимо, чимало пропозицій передбачають довгострокові фінансові зобов'язання країн-членів, а надто пов'язані з військовою допомогою, сприянням процесу реформ і відбудові. Що стосується запропонованого механізму виділення коштів для військової допомоги до 2027 року, то Кіпр, за попередніми оцінками, вноситиме приблизно 7,5 млн євро щорічно.

— *Пане Посол, розкажіть, будь ласка, про внесок Кіпру в реалізацію Формули миру Президента Зеленського.*

— Кіпр як держава-член ЄС постійно прагне доносити єдиний меседж, в основі якого — події в Україні. Головна мета — забезпечити якомога ширшу міжнародну підтримку основних принципів і цілей Формули миру Президента Зеленського. На підтвердження того, що Кіпр прагне ще більше посилити свою участь у підтримці України, варто сказати, що ми активно долучаємося до втілення Формули миру Президента Зеленського, зосереджуючись на пунктах 5 і 8. П'ятий пункт передбачає дотримання Статуту ООН та відновлення територіальної цілісності України і світового порядку. Восьмий пункт Формули миру Президента Зеленського стосується захисту довкілля та протидії екоциду й охоплює багато аспектів, як-от правову відповідальність Росії за екоцид, оцінювання збитків довкіллю, відновлення

Зустріч Посла Кіпру в Україні Михаліса Захаріоглу з першим заступником Міністра закордонних справ України Андрієм Сибігою, 29 квітня 2024 року (© Міністерство закордонних справ України)

Meeting between Ambassador of Cyprus to Ukraine Michalis Zacharioglou and First Deputy Minister for Foreign Affairs of Ukraine Andrii Sybiha, 29 April 2024 (© Ministry of Foreign Affairs of Ukraine)

очисних споруд, подолання наслідків підриву греблі Каховської ГЕС. Кіпр лише може активно долучитися до аспекту посилення міжнародної допомоги в розмінуванні звільнених територій України. У цій сфері наша країна має значний досвід, а гуманітарний аспект розмінування — поза політикою. Ба більше, уже понад 100 українських фахівців пройшли навчання на Кіпрі в межах домовленості про технічну допомогу в розмінуванні українських територій, що її в квітні 2023 року оголосили тодішні міністри оборони Кіпру й України Міхаліс Гіоргаллас та Олексій Резніков.

— *Ваша Високоповажносте, варто згадати й історичні паралелі між Кіпром та Україною, що ознаменовані стійкістю, боротьбою та культурним багатством. Як Посольство сприяє культурному обміну між нашими народами?*

— Посольство справді долучається до майже всіх культурних заходів Києва і так чи інакше робить свій внесок. До прикладу, Посольство у співпраці з ДП «ГДІП» організувало художню виставку. Її відкрили 20 березня 2024 року під назвою «Роздуми про Кіпр та Україну». Це — спроба дати надію народові України в ці важкі часи, які ми нині разом проживаємо. Внести інші ноти, які різняться від нот війни та могли б повернути у свідомість українців певну стабільність, а отже, й надію. Психологія, як і інші аспекти, відіграє важливу роль під час війни.

Відкриття виставки картин Посла. Зліва направо: очільниця дирекції «Медіацентр» ГДІП Інна Хоменська, Надзвичайний і Повноважний Посол Борис Гуменюк, генеральний директор ДП «ГДІП» Павло Кривонос, Надзвичайний і Повноважний Посол Кіпру Міхаліс Захаріоглу, мистецтвознавиця Наталія Ковтюх

Opening of the exhibition of paintings by the Ambassador. Left to right: Inna Khomenska, Head of the GDIP Media Center, Borys Humeniuk, Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary, Pavlo Kryvonos, GDIP Director-General, Michalis Zacharioglou, Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of Cyprus, Natalia Kovtuh, art expert

— У червні 2023 року Президент Кіпру Нікос Христодулідіс заявив про політику «нульової толерантності» до будь-якого кіпрського громадянина чи компанії, які допомагають обходити міжнародні санкції, що їх запровадили проти Росії після повномасштабного вторгнення в Україну. Пане Посол, чи не могли б Ви розповісти нам про кроки в цьому напрямі?

— Президент про це справді заявив і своїх слів дотримався. І національний, і європейський моніторинговий департамент уважно стежить за цією діяльністю. З фінансового боку всі кроки пов'язані з підзвітністю та використанням заморожених російських активів, і Кіпр наголошує на необхідності юридично обґрунтованих рішень. Обговорення з державами-партнерами з G7 тривають з розумінням того, що ця тема політично і юридично чутлива. Кіпр виступає за скоординований підхід до спільного внеску ЄС у зміцнення стійкості та відбудову України. Крім того, ми обстоюємо надійніший механізм боротьби з обходом санкцій, тому підтримуємо подальші заходи для розв'язання цієї проблеми.

— Яких заходів уживає Кіпр для поліпшення двосторонньої торговельно-економічної співпраці з Україною? Якою Ви бачите роль Кіпру в післявоєнній відбудові?

— Ми робимо низку кроків і вживаємо заходів для того, щоб після закінчення війни вся економічна та торговельна діяльність повернулася у звичне русло, як це було раніше. Оскільки ці питання політично і юридично чутливі, ми дамо певну свободу дій для їх розв'язання в найближчому майбутньому, коли настане мир.

Кіпрські компанії готові долучитися до відбудови України, щойно закінчиться війна. Вони мають і досвід, і ресурси для того, щоб зробити значний внесок у відбудову. За підтримки Посольства ці компанії уважно стежать за розвитком подій і готуються до участі в майбутній відбудові України.